

## **Referat fra møte i KOSTRA-arbeidsgruppe for kirkelig sektor 06.12.99**

Til stede: Tage Båtsvik, Kommunal- og regional departementet (KRD)  
Betty Haga, Kirkens arbeidsgiverorganisasjon (KA)  
Jørn Hagen, Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet (KUF)  
Arild Mellesdal, Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste  
Trygve Natvig, Norsk Kommuneforbund  
Hans Jørgen Paulsen, Drammen kirkekontor (rep. KS)  
Per Tanggaard, Kirkerådet  
Ole Gunnar Winsnes, KIFO  
K. Jonny Einarsen, Henning Hartvedt, Hjørdis Eeg-Henriksen og Paal Sand fra Statistisk sentralbyrå (SSB)

### **1. Godkjenning av dagsorden og referat**

Dagsorden og referat fra møte den 18.10.99 ble godkjent.

### **2. Nøkkeltall i KOSTRA - kirkelig sektor**

Sand ga en generell orientering om nøkkeltall i KOSTRA med henvisning til det utsendte notatet "Faktaark i KOSTRA, 1999-rapporteringen" .

Hovedintensjonen med KOSTRA-formidling:

- Rask tilbakeføring av data - foreløpige tall per 15. mars
- Data skal gi grunnlag for politikktutforming
- Data skal gi grunnlag for sammenligning mellom kommuner og over tid
- Data skal gi grunnlag for revisjon i (1), kommunene og i (2) SSB
- Data skal dekke et statistikkbehov i kommunene
- Reviderte nøkkeltall den 15. juni

Tredelt tilbakeføring av data

- Utvalgte/aggregerte nøkkeltall (nivå 1)
- Detaljerte nøkkeltall (nivå 2)
- Grunnlagsdata i database (nivå 3)

Nøkkeltallene vil bli lagt ut på SSB sin WEB-tjeneste.

Eksempler på nøkkeltall kirke kan være netto- og brutto driftsutgifter per innbygger for de kirkelige funksjonene i kommunebudsjettet samlet og hver for seg, tjenesteindikatorer- drift kirkegårder og gravferd, tjenesteindikatorer for aktiviteter i de kirkelige fellesrådene av interesse for kommunal og statlig styring og regnskapsdata for kirkelig fellesråd som vedlikehold, lønnsutgifter m.v.

Et hovedpoeng for Sand var å få fram de ulike nivåene. Her starter vi med kommunen - deretter kan vi gå ned på fellesrådene, mens vi under dem har menighetsråd i de ulike sogn. Ut fra KOSTRA, var det i henhold til Sand, åpenbart at vi må ha nivå 1 - Kommunen, men hva vi ellers må ha er foreløpig mer uklart. Møtestedet mellom Kommunen og Fellesrådet er hva som er interessant for kommune/stat i styringssammenheng av nøkkeltall eller tjenesteindikatorer for den virksomheten som fellesrådene ivaretar. Altså utvalgte nøkkeltall for den virksomheten som fellesrådene driver brukes som

styringsparametre for kommunal/statlig styring. Sand tenkte her først of fremst på hva som produseres av fellesrådene, men også hva de bruker penger til. Å utarbeide en finansieringsnøkkel for fellesrådenes samlede økonomi var også noe man bør vurdere.

Einarsen gikk igjennom notatet "Innspill til arbeidet med å utarbeide nøkkeltall for kirkelig sektor i KOSTRA", utdelt på møtet. Her ble det presentert en del eksempler på aktuelle nøkkeltall for prioritering, dekningsgrad og produktivitet, tjenesteindikatorer, behovsindikatorer og bakgrunnsvariabler.

Tanggaard understreket at mange av de foreslåtte indikatorene kan hentes direkte fra kirkelig årsstatistikk. Vi kan derfor allerede i dag presentere tall for de fleste av de foreslåtte indikatorer.

Arbeidsgruppen mente at notatet var et godt utgangspunkt for å utvikle gode nøkkeltall for kirke i KOSTRA.

Hartvedt la vekt på at nøkkeltallene som skal presenteres, i henhold til mandatet i KOSTRA, i hovedsak bør vise noen om de midler som er bevilget over kommunebudsjettet til kirkelig virksomhet. Utgangspunktet er det ansvaret kommunene har for kirkens virksomhet (jf. § 15 i Kirkeloven).

Hagen poengterte at vi på grunn av kirkens egenart ikke kan ha helt den samme innfallsvinkel på kirke som på andre områder i KOSTRA. Kommunenes regnskaper viser f.eks. ingenting om fordelingen av utgifter på ulike funksjoner, fordi kommunene bevilger en ufordelt sum til kirkelig fellesråd. I tillegg er ikke kommunene bare opptatt av å følge sine egne penger i kirken. De er trolig mer opptatt av å se kirkens totale økonomi i sammenheng.

Hagen sa også at det er viktig å utvikle nøkkeltall som sier noe om forskjellen mellom kommunene med hensyn til overførte midler til Kirken (fellesrådene) fra de enkelte kommuner (kommunenes prioritering av Kirken).

Haga understreket at det ville være nødvendig å fokusere på fellesrådenes regnskaper for at KOSTRA skulle bli interessant for kirkelig sektor.

Natvig poengterte at det kan være betydelig forskjell på indrekirkelige behov og offentlige interesser i forhold til et kirkelig KOSTRA-system. Dagens tjenestetatistikk for kirkelig sektor (kirkelig årsstatistikk) synes ikke å tilfredsstille et mer folkekirkelig behov. F.eks. kunne det vært ønskelig å få fram om kirkens medlemmer får de tjenester de ber om eller om de blir avvist. Kirke-KOSTRA må ta utgangspunkt i offentlige interesser ut fra Stortingets forutsetninger og kommunenes ansvar for at Den norske kirke fortsatt skal være en folkekirke.

Hagen sa at det kun er behov for en funksjon Kirke i kommuneregnskapet som skal vise overføringene fra kommunene til de kirkelige fellesrådene. I tillegg trengs en funksjon Kirkegårder som skal fange opp de kommunene som har ansvaret for kirkegårdsdriften. Det betyr at funksjonskontoplanen for kirkelig sektor i kommunene må endres. Arbeidsgruppen må sende skriftlig forslag om dette til regnskapsgruppa i KOSTRA innen 30.06. 2000, jf. mandatet.

Når det gjelder funksjons- og artsinndelingen i regnskapet fra fellesrådene (noe ulik inndelingen i kommuneregnskapet) så er den gjennomgått høsten-99. Hagen mente at det ikke var behov for ytterligere endringer i denne funksjonsinndelingen nå. Han poengterte viktigheten av å bevare "historien" i regnskapsdataene. For å få dette til må man prøve å bevare en stabil funksjonsinndeling over tid.

### **3. Kopling av regnskaps- og tjenestedata**

Einarsen understreket at for å etablere gode koplinger mellom regnskaps- og tjenestetall er SSB helt avhengig av innspill fra arbeidsgruppen til hvilke kirkelige tjenester som er viktigst og mest ressurskrevende. Tjenestetallene må først og fremst kobles til formålene (funksjonene) i fellesrådenes regnskaper, da funksjonsfordelingen i kommuneregnskapene sier svært lite. Natvig påpekte at vi måtte få med oss utgifter til gravferdssektoren i kommunene. Sand understreket at dette ville bli ivaretatt gjennom funksjonsinndelingen for kommunene som ivaretar denne virksomheten selv ved at Kirkegårder er skilt ut som egen funksjon.

Hagen understreket at de mest ressurskrevende tjenestene var drift og vedlikehold av kirkebygg. Han påpekte at man måtte være varsom når man brukte nøkkeltall som driftsutgifter per innbygger for å si noe om kirkens prioriteringer (ressursinnsats) i de enkelte kommuner. F.eks. vil alder på kirkebyggene føre til større eller mindre vedlikeholdsutgifter.

### **4. Kirkelig tjenestestatistikk**

Haga presenterte et notat med en skisse for hvordan en kan bygge opp rapporteringssystem som samordner økonomi- og tjenestedata samtidig som en viser kommunal, statlig og frivillig finansiering av de ulike formål. Notatet ble utdelt på møtet.

Det ble her vist data på fellesråds-/kommunenivå.

Arbeidsgruppen var meget positiv til Haga sitt notat. Sammen med notatet fra SSB burde det gi et meget godt grunnlag for det videre arbeidet med nøkkeltall og faktaark.

Tjenestedataene blir hentet inn på et lavere nivå (sokn/menighet) enn regnskapsdataene (fellesråd/kommune).

Tanggaard var bekymret for hvilke konsekvenser KOSTRA kunne ha for kirkelig årsstatistikk.

Det ble stilt spørsmål om man ikke kunne ha en årlig tjenesterapportering for noen nøkkeltall, mens andre tjenestedata kunne rapporteres sjeldnere. Utvalgte data knyttet til kirkelige forhold kunne hentes inn via egne utvalgsundersøkelser (utenom KOSTRA). Mellesdal var positiv til dette. NSD hadde vurdert å redusere detaljeringsnivået i den årlige rapporteringen i kirkelig årsstatistikk.

Hagen påpekte for øvrig at det var færrest tjenestetall i kirkelig årsstatistikk på de mest utgiftskrevende formålene.

### **5. Skisse til rapporteringsløsning for kirkelig tjenestestatistikk**

Saken ble utsatt til et seinere møte.

### **6. Eventuelt**

Fram til neste møte i arbeidsgruppen vil det med utgangspunkt i de fremlagte notatene fra KA og SSB bli arbeidet videre med nøkkeltall.

Neste møte i arbeidsgruppen er:

**Onsdag 23. februar 2000 kl. 12.00 - 15.00**